

ISSN 1822-119X

Mokytojų ugdymas. 2012. Nr. 18 (1), 118-122

Teacher Education. 2012. Nr. 18 (1), 118-122

Audronė JUODAITYTĖ, Rūta ŠIAUČIULIENĖ

Šiaulių universitetas • Šiauliai University

ŠIAULIŲ UNIVERSITETO EDUKOLOGIJOS FAKULTETO MOKSLININKŲ, TYRĖJŲ IR STUDENTŲ SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS BENDRUOMENEI UGDYMASIS

SELF-DEVELOPMENT OF SOCIAL RESPONSIBILITY FOR COMMUNITY OF SCIENTISTS, RESEARCHERS AND STUDENTS OF THE FACULTY OF EDUCATION STUDIES OF ŠIAULIAI UNIVERSITY

Nūdienos sąlygomis Šiaulių universitetas atkreipia dėmesį į studentų judumą ir ieško priemonių, kaip jį skatinti. Šioje srityje taikomos studentų savanorystės veiklos iniciatyvos, stiprinamas mokslo žinių šviečiamasis pobūdis, plėtojami partnerystės tinklai su įvairiomis studentų socialinę atsakomybę ugdančiomis institucijomis (šeima ir bendruomenės grupėmis). Taip stengiamasi atliepti Europos Sąjungos Tarybos išvadas, skatinančioms bendradarbiavimą švietimo ir mokslo srityje bei mokslinių tyrimų partnerystės svarbą su įvairiomis suinteresuotomis bendruomenės grupėmis. Minėtas kontekstas skatina Šiaulių universiteto studentus ir mokslininkus jungtis į mokslo bendruomenes. Tokiomis mokslo bendruomenėmis siekiama suskurti aplinką, palankią studentų kūrybingumui ir socialinės atsakomybės ugdymuisi, nes joje atsiranda galimybė geriau derinti darbo ir atliepti visuomenės socialinės kultūros gerovės poreikius. Šios idėjos ypač svarbios tampa mokslininkams, atliekantiems tyrimus vaikystės apsaugos srityje, nes būtent jiems tenka rūpintis vaikystės tyrimų taikymo galimybėmis kuriant visuomenėje naują santykių kultūrą su vaikais. Tai ypač reikšminga Šiaulių universitetui, kuriam realizuojamos pedagoginių studijų kryp-

In today's conditions Šiauliai University points out students' mobility and is looking for ways to promote it. In this area we apply initiatives of students' voluntary activities, enhance educative type of scientific knowledge, develop partnership networks with various institutions developing students' social responsibility (family and community groups). This way it is sought to respond to conclusions of the European Council, promoting cooperation in the area of education and science, and the importance of scientific partnership with various interested community groups. This encourages Šiauliai University students and scientists to join scientific communities. This way it is sought to create the environment that is favourable for students' creativity and self-development of social responsibility because such environment provides with a possibility to better cohere the needs of work and the response to social-cultural needs of the society. These ideas become particularly important to Šiauliai University where pedagogical field study programmes are implemented. It is searched for possibilities to nourish interaction between such areas of higher education institutions as studies, scientific researches, innovations, socially responsible activities of

ties programos. Ieškoma galimybių puoselėti sąveiką tarp tokių aukštosios mokyklos sričių kaip studijos, moksliniai tyrimai, inovacijos, socialiai atsakinga aukštosios mokyklos veikla. Kartu tai padeda siekti aukštosios mokyklos išskirtinumo, ypač vaikystės tyrimų srityje, kurie yra tarpkryptiniai. Todėl, jais remiantis, galima visuomenei siūlyti naujų žinių apie socialinę-kultūrinę vaikų situaciją bei gerovę ir siekti požiūrio į juos kaip visaverčius demokratinės kultūros kūrimo dalyvius.

Šiaulių universiteto Edukologijos fakulteto Edukacinių tyrimų mokslo centras kartu su fakulteto mokslininkų ir studentų bendruomene kasmet organizuoja mokslinę-praktinę konferenciją „Kurkime drauge vaikystę šiandien“. Šiais metais jau vyko penktoji konferencija. Nuo pat pirmosios konferencijos, organizuotos 2007 m., susilaukta nemenko Šiaulių miesto ikimokyklinio ir bendrojo lavinimo mokyklų pedagogų-praktikų dėmesio. Pagrindiniai konferencijos pranešėjai buvo mokslininkai-tyrėjai, magistrantai, doktorantai, kurie galėjo pateikti pedagoginei bendruomenei naujų vaikystės tyrimų duomenų. Buvo siekiama paaiškinti šiuolaikinių vaikų kasdienio gyvenimo ir ugdymo problemas formalioje ir neformalioje aplinkose. Stengtasi pedagogus-praktikus sudominti tarpkryptinės vaikystės tyrimų tradicija ir, remiantis moksliniais duomenimis, įrodyti taikomąją šių tyrimų reikšmę. Tokiais tyrimais buvo galima paskatinti švietimo institucijų (ikimokyklinių įstaigų, mokyklos ir šeimos) dalyvavimą kuriant vaikų ugdymo praktiką, kur prioritetai teikiami demokratinės kultūros vertybėms. Šių tyrimų esmė – plėtoti nesmurtinės, vaikus emancipuojančią praktiką ugdymo institucijose (visų pirma – šeimoje), grindžiant ją vaikams artimos ir svarbios aplinkos tyrimais.

Pirmoji konferencija vyko 2007 m. dalyvaujant Lietuvos Respublikos vaikų teisių apsaugos tarnybos atstovams ir tuometiniam Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkui A. Paulauskui ir Seimo nariui V. Simulik. Konferencijos siekis pasiteisino, nes buvo at-

the higher education institution. At the same time this helps to seek exceptionality of the higher education institution, particularly in the area of researches on childhood, which are interfiled. Therefore, based on them, new knowledge can be offered to the society about children's social-cultural situation and welfare and it can be sought to develop the approach that they are full-rate participants of creation of democratic culture.

The Scientific Centre of Educational Researches of the Faculty of Education Studies of Šiauliai University together with the community of scientists, students of the faculty organizes annual scientific-research conference "Let us Together Create Childhood Today". This year the fifth conference was held. Since the very first conference in 2007, we have received considerable attention of teachers-practicians of Šiauliai city pre-school education institutions and comprehensive schools. We were trying to arouse interest of teachers-practicians in the tradition of interfiled researches on childhood and, based on scientific researches, to prove applied importance of these researches. The essence of such researches is to develop non-violent practice, emancipating children at educational institutions (first of all in the family), grounding it on researches into environment that is close to children and important for them.

The very first conference took place in 2007 and it was attended by representatives of Children's Rights Protection Service of the Republic of Lithuania, the then chairperson of the Seimas A. Paulauskas and the member of the Seimas V. Simulik. The pursuit of the conference served the purpose because the conference addressed the necessity of new childhood protection policy in Lithuania. In all following conferences scientists, students, parents, teachers, representatives of child rights protection listened to interesting papers, every time presenting new research data, disclosing life and (self-)education problems relevant to today's children.

kreiptas dėmesys į naujos vaikystės apsaugos politikos būtinumą Lietuvoje. Kitose konferencijose mokslininkai, studentai, tėvai, pedagogai-praktikai, vaikų teisių tarnybų atstovai klausėsi įdomių pranešimų, kuriuose kaskart buvo pateikiami nauji tyrimų duomenys, atskleidžiantys šiuolaikiniams vaikams aktualias jų gyvenimo ir ugdymo(si) problemas.

Ypač didelio susidomėjimo susilaukė konferencija, kuri įvyko 2010 m. Jos metu buvo analizuojama visoms ugdytojų grupėms ir patiems vaikams aktuali problema – vaikų laisvalaikis ir mokymasis vasaros atostogų metu. Konferencijos išskirtinumas tas, kad joje buvo supažindinama su dvių edukologijos krypties doktorančių – R. Šiaučiulienės ir K. Rūdytės – atliekamų ilgamečių sisteminių tyrimų duomenimis. Joje dalyvavo ne tik pedagogai, bet ir vaikai kaip tiriamieji, kurie savo rašiniuose atskleidė pasiekimus mokantis jiems namų aplinkoje per vasaros atostogas. Konferencijos dalyviams atsirado galimybė suprasti vaikams reikšmingas jų mokymosi ir vasaros laisvalaikio problemas.

2011 m. vykusios konferencijos skirtybė ta, kad Edukologijos fakulteto mokslininkai ir studentai įsitraukė į labdarinę akciją ir sėkmingai „nupirko“ vienos šeimos ir vaiko „bėdą“, dalyvaudami Lietuvos TV laidoje „Bėdų turgus“.

2012 m. Edukologijos fakulteto studentai įsitraukė į kitą labdaros akciją „Nušluostykime kūdikiams ašaras“, kuri buvo skirta Šiaulių miesto sutrikusio intelekto kūdikių namų mažyliams higieniniams reikmenims įsigyti. Šios akcijos dalyviai tapo visų Šiaulių universiteto fakultetų bendruomenės nariai ir universiteto administracija. Tai – vienas renginių, skirtas Tarptautinei vaikų gynimo dienai paminėti. Be jo, įvyko dar du renginiai: mokslinė-praktinė konferencija „Kurkime drauge vaikystę šiandien“ ir „Mažojo šiauliečio“ sveikinimas. Šiais metais konferencijos partneriais tapo trys Šiaulių miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigos: „Žiogelis“, „Trys nykštukai“, „Coliukė“, o konferencijos rėmėju tapo saldainių

Particular interest was aroused by the conference that took place in 2010 because it focused on children's pastime and learning at summer time, which are relevant to all groups of educators and the very children. The conference was exceptional because the data of long-term systematic researches of two doctoral students in the field of education (R. Šiaučiulienė and K. Rūdytė) were introduced at it. It was attended both by teachers and children who as respondents in their essays disclosed their achievements while they were learning in home environment during summer holidays. Conference members had a possibility to understand problems of children's learning and summer pastime, which are significant for children.

The conference of last year (2011) singles out by involvement of scientists and students of the Faculty of Education in the action of charity, who successfully “bought” a “trouble” of one family and one child, taking part in the programme of National Lithuanian Radio and Television “Buy my Trouble”.

This year students of the Faculty of Education Studies got involved in another action of charity “Let us Dry up Babies' Tears”, which was dedicated to procurement of hygienic commodities for babies of Šiauliai City Home for Babies with Mental Disorders. Participants of this action were the community of faculties and the administration of Šiauliai University. This is one of the events dedicated to commemorate the International Children's Protection Day. In addition to it, two more events took place: the scientific practical conference “Let us Create Childhood Today” and “Greeting of the Young Šiauliai Resident”. This year the partners of the conference were Šiauliai pre-school education institutions “Žiogelis”, “Trys nykštukai”, “Coliukė”, whilst the sponsor of the conference was sweets factory “Rūta”.

Papers for the scientific-practical conference were prepared by both scientists, doctoral students and parents who were sharing their experiences of children's education and trying

fabrikas – uždaroji akcinė bendrovė „Rūta“.

Mokslinei-praktinei konferencijai pranešimus rengė ne tik mokslininkai, doktorantai, bet ir tėvai, kurie dalijosi vaikų ugdymo patirtimi ir bandė atsakyti į klausimą: kaip šeimoje galima išugdyti laimingą vaiką? Naujas konferencijos akcentas – jos vedėjais buvo Edukologijos fakulteto studentai-savaniai Evelina Visickaitė ir Mindaugas Malinauskas. Tęstinė mokslinė-praktinė konferencija tapo indėliu į visuomenės šviečiamąją veiklą. Ji prisidėjo plėtojant Šiaulių universiteto mokslininkų ryšius su politikais, studentais, praktikais ir tapo dialogo mokykla visoms suinteresuotoms grupėms, kurioms rūpi ne tik vaikų dabartis, bet ir ateitis. Studentai įsitraukė ir į Šiaulių miesto savivaldybės organizuojamą kasmetinę šventę „Aš – mažasis šiaulietis“, skirtą Tarptautinei vaikų gynimo paminėti. Studentai papuošė šią šventę jaunatviška energija, pademonstruodami ištikimybę savo būsimai profesijai ir lojalumą naujų santykių su vaikais puoselėjimo idėjai. Jie drauge suvokė socialiai atsakingų bendruomenei pedagoginių studijų prasmę universitete.

to answer one question: How is it possible to bring up a happy child in the family? New focus of the conference was that the presenters of the conference were students-volunteers of the Faculty of Education Studies Evelina Visickaitė and Mindaugas Malinauskas. This way the continuous scientific-practical conference contributed to the educative activities of the society. It contributed to the development of relations between scientists of Šiauliai University and politicians, students, practitioners and turned into a school of a dialogue to all interested groups, who care about both children's present and future. Students got involved in the annual festival organised by Šiauliai municipality "Me - the Small Šiauliai Resident", dedicated to commemorate the International Children's Protection Day. Students adorned this festival with youthful energy, demonstrating faithfulness to their prospective profession and loyalty to the idea of nourishing new relations with children. At the same time they perceived the meaning of socially responsible pedagogical studies at the university.

Rūta ŠIAUČIULIENĖ

Socialinių mokslų (edukologija) daktarė,
Šiaulių universiteto Edukologijos fakulteto
Edukologijos katedros asistentė,
Edukacinių tyrimų mokslinio centro
jaunesnioji mokslo darbuotoja.
Moksliniai interesai: vaikų laisvalaikio
kultūra, vaikystės fenomeno tyrimai.

Doctor of Social Sciences (Education Studies)
Junior lecturer of the Department of
Education Studies of the Faculty of Education
Studies, Šiauliai University.
Junior research worker of Scientific Centre of
Educational Researches.
Research interests: children's leisure culture,
researches into the childhood phenomenon.

*Address: P. Višinskio Str. 25, LT-76351 Šiauliai, Lithuania
E-mail: ruta0608@gmail.com*

Audronė JUODAITYTĖ

Socialinių mokslų (edukologijos) habil. daktarė, Šiaulių universiteto Edukologijos katedros profesorė, Edukacinių tyrimų mokslinio centro direktorė.	Habil. Doctor of Social Sciences (Education Studies), Professor of the Department of Education Studies, Šiauliai University, Director of the Scientific Center of Educational Researches.
Moksliniai interesai: vaikystės fenomeno edukaciniai tyrimai, socializacija ir ugdymas vaikystėje, vaikystės pedagogų universitetinis rengimas.	Research interests: Educational researches on the phenomenon of childhood, socialisation and education in childhood, university training of childhood pedagogues.

Address: P. Višinskio Str. 25, LT-76351 Šiauliai, Lithuania

E-mail: etmc@cr.su.lt